

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Учебен казус МСФО® 13 Оценяване по справедлива стойност

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

УЧЕБЕН КАЗУС - МСФО Стандарт 13 Оценяване по справедлива стойност

Въведение

Възможно е да има ситуации, при които потребителите на финансовите отчети биха предпочели информацията за счетоводните обекти, оценени по справедлива стойност, пред цената на придобиване или производствената стойност. Съгласно МСФО 13 справедливата стойност се отнася до стойност, получена по време на продажбата на актив или платена при прехвърляне на пасив в организирана сделка между участници на пазара към датата на оценяване. Когато се оценява справедливата стойност на конкретен актив или пасив, техните специфични характеристики следва да се вземат предвид към датата на оценяване. Правилното оценяване на справедливата стойност включва използването на подходящи техники за оценяване и избора на правилния тип пазар, когато е приложимо..

По този начин, за да се осигурят и задълбочат знанията и способността на студентите при прилагането на оценяването на справедливата стойност, този казус има двойна цел:

- Първо, научете как да прилагате пазарния подход за оценка на справедливата стойност на стоките, когато се търгуват стоките на няколко различни пазара, и да обяснявате получените резултати въз основа на разпоредбите на стандарта;
- второ, да се използват разпоредбите на стандарта, прилагащ справедливата стойност при първоначалното признаване на актива, и съответно да се изменят финансовите отчети.

Информация за казуса

Novotex & Co е група от икономически субекти, която се занимава с различни икономически дейности повече от десет години. Отделните дейности на групата са съсредоточени в отделни субекти, тя включва търговия с дървени сауни, брокерска търговия и др. Всички предприятия обаче споделят една и съща счетоводна политика.

Едно от дружествата от групата – Uno Tree (UT) – продава един вид дървени сауни. Дружество UT подаде една сауна за продажба на различни цени на два различни пазара. Към датата на оценката (например датата на финансовите отчети) предприятието разполага с информация за възможните продажни цени на двата пазара и свързаните с тях разходи. В таблицата по-долу е предоставена информация за продажната цена на сауната, транзакционните и транспортните разходи на пазари P и R.

Пазари	P	R
Цена BE	2 600	2 500
Транзакционни разходи BE	300	100
Транспортни разходи BE	200	200

Друго предприятие от групата Zoe Zoe (ZZ) действа като брокер-търговец, което купува стоки и ги продава бързо, печелейки от промени в цените, така че такива стоки се оценяват по справедлива стойност. ZZ купи камион за 45 000 т на търга през декември. Камионът е готов за продажба в бъдеще. При обичайни бизнес условия покупната цена на подобен камион би била 68 000 BE. Предприятието ZZ пренебрегна изискванията за корекция на справедливата стойност и призна пълната сума, платена за камиона, като инвентар, която се отчита по текущите активи във финансовите отчети.

Извадените финансови отчети на предприятието ZZ са представени в таблицата по-долу.

Отчет за финансовото състояние ВЕ		
Точка	Изготвена декларация	Коригирано изявление
Нетекущи активи	1 200 000	
Текущи активи	800 000	
Материалните запаси	631 000	
Парични	451 000	
Общо активи	3 082 000	
Нетекущи задължения	1 100 000	
Капиталови	500 000	
Други нетекущи задължения	600 000	
Текущи задължения	1 982 000	
Общо пасиви	3 082 000	

Отчет за печалбата и загубата ВЕ		
Точка	Изготвена декларация	Коригирано изявление
Приход	5 063 000	
Разходи за продадени стоки	(3 100 000)	
Брутна печалба	1 963 000	
Оперативни разходи	(1540 000)	
Оперативна печалба	423 000	
Неоперативни приходи и разходи	(10 000)	
Печалба преди разходи за данък върху дохода	413 000	
Разходи за данък върху дохода (20%)	(82 600)	
Нетна печалба	330 400	

Въпроси за дискусия:

1. Определя справедливата стойност на стоките за продажба от предприятието УТ, като използва пазарния подход, когато:

- пазарът Р е основният пазар;
- пазарът R е основният пазар;
- нито Р, нито R са основните пазари; и да обясните отговорите си.

2. Да се измени отчетът за финансовото състояние и отчетът за приходите и разходите на предприятието ZZ, като се вземе предвид, че камионът трябва да бъде оценен по справедлива стойност, като се използват записи в дневника, за да се обяснят промените.

РЕШЕНИЕ НА УЧЕБЕН КАЗУС – МСФО Стандарт 13 Оценяване по справедлива стойност

Решение на въпрос № 1

Когато става въпрос за използване на пазарен подход за оценяване на справедливата стойност в съответствие с МСФО 13 се използват няколко допускания. Това означава че ако има основен пазар за актив или пасив определената справедлива стойност съответства на цената на посочения актив или пасив на този пазар дори ако цената му на друг пазар би могла да бъде по-благоприятна на датата на оценката. Когато основният пазар отсъства тогава справедливата стойност се оценява на най-изгодния пазар.

Когато пазар Р се счита за основен пазар справедливата стойност на сауната ще бъде изчислена както следва: цена BE2 600 – транспортни разходи BE200 = BE2 400 справедлива стойност на сауната.

Когато пазарът R се счита за основен пазар справедливата стойност на сауната ще бъде изчислена както следва: цена BE2 500 – транспортни разходи BE200 = BE2 300 справедлива стойност на сауната.

В случай, че нито Р, нито R пазарите са основни пазари, се избира най-изгодният пазар. След това нетната сума, получена за сауната, се разглежда на пазара, както следва:

Пазар Р: цена BE2 600 – транзакционни разходи BE300 – транспортни разходи BE200 = BE2 100 нетна сума

Пазар R: цена BE2 500 – транзакционни разходи BE100 – транспортни разходи BE200 = BE2 200 нетна сума

Най-изгодният пазар за определяне на справедливата стойност ще бъде пазар R (2 200 > 2 100 BE). Справедливата стойност на сауната на най-изгодния пазар R обаче ще бъде 2 300 BE, тъй като справедливата стойност все още се определя само чрез приспадане на транспортните разходи от нейната цена, а не от разходите по сделката.

Решение на въпрос № 2

Когато Zoe Zoe Co. закупи камион на търг и не приложи оценка на справедливата стойност при първоначалното признаване, записите в дневника му бяха, както следва:

Dr. Инвентаризации BE45 000

Cr. Парични средства BE45 000

Като се вземат предвид разпоредбите на МСФО 13, справедливата стойност може да се прилага при първоначалното признаване, докато разликите в цената на сделката от справедливата стойност на получената печалба или загуба предприятието следва да бъде признато като печалба (загуба). Счетоводните отчети, прилагащи оценяване на справедливата стойност при първоначалното признаване, изглеждат по следния начин:

Dr Инвентаризации BE68 000

Cr.. Парични средства BE45 000

Cr. Приходи BE23 000

Точка	Изготвена декларация	Коригирано изявление
Нетекущи активи	1 200 000	1 200 000
Текущи активи	800 000	823 000
Материалните запаси	631 000	654 000
Парични	169 000	169 000
Общо активи	2 000 000	2 023 000
Нетекущи задължения	1 100 000	1 118 400
Капиталови	500 000	518 400
Други нетекущи задължения	600 000	600 000
Текущи задължения	900 000	904 600
Общо пасиви	2 000 000	2 023 000

Отчет за печалбата и загубата ВЕ		
Точка	Изготвена декларация	Коригирано изявление
Приход	5 063 000	5 086 000
Разходи за продадени стоки	(3 100 000)	(3 100 000)
Брутна печалба	1 963 000	1 986 000
Оперативни разходи	(1 540 000)	(1 540 000)
Оперативна печалба	423 000	446 000
Неоперативни приходи и разходи	(10 000)	(10 000)
Печалба преди разходи за данък върху дохода	413 000	436 000
Разходи за данък върху дохода (20%)	(82 600)	(87 200)
Нетна печалба	330 400	348 800

Оценяването на справедливата стойност, приложено при първоначалното признаване, доведе до промени в отчетите на предприятието по ZZ. Приходите са се увеличили с 23 000 ВЕ в отчета за приходите и разходите и по този начин са довели до по-големи разходи за данък върху дохода и по-голяма нетна печалба на предприятието. Промените в отчета за финансовото състояние, натрупани в стойността на материалните запаси, които се увеличиха с 23 000 ВЕ, собствения капитал с 18 400 ВЕ и текущите пасиви с 4 600 ВЕ.